

jei everne izvolitve ter da bo v vseh pravnih zadevah drage volje podporati družbo.

Vsled tega pojasnila nasvetuje skupščinar Matko Mandić, da se izvolijo z vslikom dosežani odborniki, a mesto dr. Tavčarja pa kurat Anton Koblar. Skupščina z dobro in slava klici pritrdi teru nasvetu — Prvomestnik naznanja, da je voliti zdaj prvomestnika, ker je bil i on mej izstopivšimi vodstvenimi člani, proseč podpredsednika Svetca, naj vodi volitev. Ta pozove zborovalce, naj izvolijo družbi prvomestnika. Vsestransko ploskanje in „živio Zupan!“ pozove dosežanega prvomestnika na njegovo častno mesto.

Prvomestnik naznanja, da je s tem vs-pored izvršen, vendar vpraša: da-li ima kateri č. zastopnikov se kako željo do družbi-nega vodstva ter sploh v društvenih šolskih zadevah?

Novoizvoljeni vodstveni član Anton Koblar izjavlja, da sprejme volitev rekoč: „Dosedaj mi je bilo delovanje za prepotrebno družbo sv. Cirila in Metoda prijetna naloga, a odslej naprej mi bo sveta dolžnost, katero mi je naložila tako odlična skupščina.“ Zborovalci so novega odbornika burno pozdravljali.

Dr. Dinko Vitezić želi, da bi naša in istrska družba sv. Cirila in Metoda stopili v tesnejšo zvezo za pospeševanje slovenskega in hrvaškega šolstva po Istri. A o tem naj vodstvo potrebno ukrene. — Zastopnik M. Mandić priporoča, da bi vodstvo čim prej mogoče osnovalo v Trstu še jednorazrednico in sicer v Rocolu, kjer je najbolj potrebna.

Prvomestnik pripomni, da se bode vodstvo oziralo na te nasvete.

Stojé potem spregovori:

Častiti skupščinarji! Preden končamo, drznem se Vas vprašati: ali me pooblastite, čast. Slovenke in Slovenci, zbrani tu iz vseh pokrajin naše govorice — da sedaj koj po končani veliki skupščini izreče vodstvo potom tukajšnjega c. kr. okrajnega glavarstva VIII. velike skupščine v Sezani globoko udanost, zvestobo in pokorščino Nj. Veličanstvu, presvitlemu cesarju? (Skupščinarji vstanejo ter z živijo in slava klici na presvetlega cesarja odobrijo nasvet prvomestnikov).

K sklepu se prvomestnik zahvaljuje v prvi vrsti ženski sezanski podružnici imenoma prvomestnici, preblag. gospej dežel. poslanca Mariji vrčičevi na vsem prijaznem trudu g. priprav za veliko skupščino in čast. domači duhovščini za preskrbitev b. službe; zahvalo izreka vsem navzočim: zborovalkam in zborovalcem; vsem čast. delegatom posamičnih podružnic; vsem podružnicam za požrtvovalnost preteklega upravnega leta; pa tudi brezizjemno vsakemu, ki je pokazal kakoršnim činom že koli čuteče srce za našo družbo ter oznanja, da je VIII. velika skupščina družbe sv. Cirila in Metoda v Sezani zaključena. (Živio klici prvomestniku).

Takoj po sklepu zborovanja poda se deputacija: prvomestnik direktor T. Zupan, podpredsednik deželni poslanec Luka Svetec in družbini nadzornik profesor dr. Ivan Svetina k sezanskemu g. c. kr. okrajnemu glavarju Simzigu, da izvrši zgornji nalog. G. glavar je deputacijo prijazno sprejel ter izra-

čakali na vlak, da se z njim vrnejo nazaj na svoj dom. Bili so sami Nemci, zagorelega obraza, s topimi, skoro bi rekel bedastimi očmi. Tudi vagon, kjer sva našla prostor, napolnijo do poslednjega sedeža. Ko vlak oddrda in Nemci jamejo med seboj zlobudrati, stopijo moje sorodnici solze v oči in bledica ji pokrije lice. Jamem jo izpraševati, če ji mar ni slabo, na kar mi odvrne, da ne; pač pa, da ne razume tega jezika ni besedice. Takoj mi je bilo vse jasno. Še jaz, dasiravno mi nemški jezik ni popolnoma tuj, sem moral napenjati ušesa, če sem hotel razumeti govorico tega priprostelega naroda, ki se o književne nemščini niti pojma nima. Ona pa je menila pri njih iskati službe!

Labodska železnica ima za dve postaji daljave na svojej strani reko Dravo, preko katere se vidi strmo in visoko gorovje starodavnega Korotana. Ker na polju pri teh različnih kmetijah nisem opazil kake spremembe, sodil sem, da morajo na teh rebrih in na gorovju stanovati še Slovenci. Ko pa sprevodnik (konduktier) napové postajo Lavamund (Labod), poslovi se železniški hlapon od Drave ter jo krene proti severju. Ko predrdramo neko ne preobširno sotesko, dospemo poleg reke Sule v prekrasno Labodsko dolino, ki se vedno bolj in bolj razširja. Tu smo že med trdimi Nemci. Vseh postaj si nisem zapomnil; le toliko vem, da smo po

zil svoje veselje na tej lojalni manifestaciji, o kateri hoče takoj poročati na višje mesto. O tem spričuje nastopni čestilni dopis: Št. 170/P.

Častitemu predsedništvu družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

Vsmislu odloka visokega namestniškega predsedništva z dne 6. avgusta l. l., št. 1436, počastim se naznaniti častitemu predsedništvu, da je Njegovo Veličanstvo, vsled odloka njegove ekscelence gospoda ministra za notranje zadeve z dne 2. avgusta l. l., št. 2694/M.J., blagovolilo naročiti, da se predstojništvu družbe sv. Cirila in Metoda za izjavo vdanosti in lojalnosti — poklonjeno o priliki občnega zbora v Sezani dne 26. julija l. l. Njegovemu c. in kr. apostolskemu Veličanstvu — Najvišjo zahvalo naznani.

Sežana 8. avgusta 1893.

C. kr. okrajni glavar: Simzig.

Izjemno stanje v Pragi.

Ko smo zadnje pripovedovali o prečudnem postopanju vlade na Češkem, smo vsliknili: „Kaj bo?“ Tedaj nismo še vedeli, h kakim usodepolnim korakom se je vlada že odločila, h korakom, od katerih noben avstrijski domoljub ne more pričakovati nič dobrega. Vlada se je odločila za skrajno sredstvo proti češkemu narodu ter razglasila v Pragi in okolici — izjemno stanje.

Kaj je to?

Ustavni zakon o splošnih državljskih pravicah ima v členih 12. in 13. jako važne določbe, namreč, da: državljsani imajo pravico, zbirati se in ustanovljati društva — in da: vsakdo ima pravico, izražati svoje mnenje v zakonitih mejah in to z besedo, pismeno, tiskano ali upodobljeno.

Toda poleg tega zakona imamo še drugi z dne 5. maja l. 1869., po katerem ima vlada pravico, začasno uničiti gornja ustavna člena, in to ob kakaj vojni, ob notranjih nemirih ali če se pojavijo veleizdajski in državni nevarna gibanja. Ako vlada začasno uniči imenovana ustavna člena, prenehati mora vsako društveno življenje; ne smejo se vršiti nikaj zbori ali shodi, niti volilni ne, celo procesije so zabranjene. Časopisje pa more vlada popolnoma uničiti, ako hoče, ker ima pravico, kar prepovedati izdajanje kateregakoli časopisa, more časopisom odvzeti pravico razpošiljanja po pošti, koncesijonanim obrtnikom pa more odvzeti pravico, izvrševati obrtne zakone ne da bi trebalo navesti uzroke. Časopisom lahko zaukaže, da smejo iziti še le tri ure potem, ko so bili izročeni dolžni izvodi pristojnim oblastim v cenzuro.

Take pravice dovoljuje vladi zakon z dne 5. maja l. 1869. — in dunajska vlada se je v obilni meri poslužila teh skrajnih sredstev. Proglasila je izjemno stanje v sreči kraljevine češke. Vsa društva so morala prenehati s svojim delovanjem; več društev je kar razpuščenih; več časopisov je vlada

kratkej vožnji po plodnosnej dolini dospeli na postajo „St. Paul“, kjer stoji na levi strani železniške proge obsiren samostan očetov Benediktincev. Skozi okna iz vagona bil je videti kakor nekaka trdnjava, ali kaka zapuščena vojašnica. Spotečka sem si mislil, da stoji to zidovje prazno, ker je bilo videti nečako zanemarjeno, pa pozneje sem izvedel, da stanuje v njemu dokaj redovnikov in da se nahaja v samostanu sloveča šola, v katero pošiljajo mladež iz vse Labodske doline. Med redovniki je baje tudi več Slovencev, h katerim zahajajo k spovedi Slovenci, katere je prisilila o.oda živeti v tej pokrajini. Trg sam stoji nekoliko naprej, pa mora biti dokaj neznan, kajti hiš ni ravno mnogo videti.

Pač pa vhaja človeku pogled čez prostorno ravan in plodnosne poljane, katere kažejo že popolnoma drugačno lice od onih na slovenskej zemlji. Tu vidiš na polju kaj ozke ogone (široke, k večjemu za pet-šest brazd), na katerih je marsikje cvetela ajda, zorela koruza, oves, bob in krompir. Repe nisem dosti videl, pač pa dokaj pese. Žita ne skladajo v visoke stoge in tudi kozočev nimajo. Pač pa nataknejo preko njive več vrst za človeka visokih drogov (ostrgač), na katere obešajo snopove, skladajoč jih tako, da je kopica podobna rogli. Sploh pa je videti, da so imeli letos bogato letino, kajti na marsikatej njivi je teh kopic brez števila. Tako

ustavila, drugim naložila da morajo tri ure pred izdom predložiti dolžne izvode v cenzuro. Zbiranje večjega števila ljudi na enem mestu je prepovedano, a porotno sodišče je ustavljeno za dobo enega leta za hudodelstva in prestopke po tiskovinah, za veleizdajo, za kaljenje javnega miru, za ustajo, za javna nasilstva, za sramočenje oblastvenih naredb itd.

* * *

K takim korakom se je odločila dunajska vlada, da bi „masreglovala“ Mladočehe. Skoro vsi resni listi, avstrijski in neavstrijski, se strinjajo v trditvah, da vlada ne doseže svojega namena in da je ta vladin poskus („eksperiment“) jako zgrešen korak, ki ne more roditi nič dobrega.

Enakega mnenja smo tudi mi. Prepričani smo, da vlada ni mogla izdati bolj nesrečnih naredb od teh, s katerimi si hoče pokoriti narod češki, in bojimo se, da nasledki za državo ne bodo dobri. Vlada ima na razpolago na stotisoče bodal in na milijone svinečnk, da more v dnevih evropskega obožčenega miru uničiti vsakršno narodno in politično gibanje tudi med šestmilijonskim narodom češkim. Toda kaj to koristi državi? Ali vlada ne vé, da se z bodali in s silo ne pridobivajo srca posamičnih narodov, ki se k ljubezni ne morejo siliti? In kaj je narod v državi brez ljubezni, brez zadovoljnosti, narod tlačn in zatiran, a da se takó živo zaveda svojega stanja, i. kor je to brez dvoma med narodom češkim?

Vlad. je naredila z izjemnim stanjem v Pragi takó nesrečen korak, da si nesrečnejšega ni mogla unisliti. Kaj se mora khati v dnu vsakega češkega srca, to si lahko mislimo. Vrhu tega treba vedeti, da v teh hudih časih spremljajo češki narod odkritosrčne simpatije vseh Slovanov — in to je tudi velikanskega pomena. Dunajska vlada pozablja na resnico, da Slovani imamo v Avstriji večino; ako bo pa hotela dušiti vse naše glasove z bodali in železjem, utegne se krato prevariti v svojih domišljijah.

In vendar ima vlada v rokah ključ, s katerim more odpreti vrata uzornemu redu, miru in zadovoljnosti v državi. In ta ključ je: izvrševanje ustavnih zakonov. Vlada, ki ne izvršuje zakonov, zasluži v prvi vrsti, da se postavi na zatožno klopi. In taka vlada je brez dvoma sedanja. Zato pa tudi ne pričakujemo od nje nič dobrega in zato tudi njeni najnovejši koraki proti narodu češkemu ne morejo roditi dobrega sadu. Zato pa tudi Slovenci kot cesarju in državi zvesto ljudstvo obžalujemo, da se je vlada odločila k takó usodepolnim činom, kojih vsaka dobra posledica je že naprej izključena.

Domače in razne novice.

Naročnikom na deželi. — Gospodje naročniki prepričali so se iz zadnjih dveh števil „Soča“ in „Primorca“, kolik napredek smo storili njim v korist s tem, da smo ustanovili samostalno tiskarno. „Primorca“ smo kar podvojili obliko, a poleg

skladanje snopja se mi je na mah prikupilo. Na Slovenskem skladamo snopje na visoke „ostrve“, katere pa veter rad podira, a tudi pri nevarnem razkladanju in vlaganju na vozove pride dokaj zrnja v zgubo. Tu pa se mi bati ni enega ni drugega. Pač pa sem se čudil, da svojih kopic ne pokriva s „klobuki“, t. j. s snopom, nataknenim na vrh droga, kakor pri nas. Prav kakor bi bili zagotavljeni, da tukaj nikdar ne pojde dež. To je pričalo tudi snopje, katero je marsikje ležalo še nepovezano po njivah. Menda ga niti ne skladajo ter vežejo še le takrat, kadar ga spravljajo v skednje. Ker je bil praznik, ni bilo videti delavcev, pač pa na več krajih goste gruče vernikov, prihajajočih od božje službe. Tudi najini sopotniki so se kmalu jeli zgubljeni iz vagona. Bili so baje na božjej poti pri sv. Križu pri Černcah, ki stoji na slovenskej zemlji, kar. r radi zahajajo.

Vlak drda dalje in pred očmi, kamor koli se ozreš, vrste se njive in travniki. Prst je videti črna, da bi tu rodila setev tudi brez gnoja; sicer pa redé tu prebivalci dokaj živine. Po travnikih raste gosta otava, radi česar prebivalci ne čutijo pomanjkanja klaje; tudi sadnega drevja je videti po cele loge in na njem vse polno različnega sadja. Sprevodnik že napové postajo „St. Andra“, pa dolina se še vedno širi.

tega smo pridobili dobrih sodelavcev v Trstu, v Ljubljani, na Koroškem in na Štajerskem. Vse to nas stane mnogo denarja! Da homo mogli zadoščati vsem zahtevam, prosimo prav vljudno, da bi gg. naročniki skušali nekoliko bolj redno plačevati naročnino, katere imamo še veliko dobiti. Prosimo zategadelj vse svoje p. n. gg. naročnike, da bi uredili svoje dolžnosti z našim upravnistvom.

Vanilo. P. n. gg. društveniki slovenskega narodno-političnega društva „Sloga“ se uljudno vabijo k občnemu zboru, ki bo v četrtek dne 12. oktobra ob 11. uri predpoldne v prostorih goriške Čitalnice z naslednjim dnevnim redom: 1. nagovor predsednikov; 2. odborovo letno poročilo; 3. društveni letni račun za 1893. in proračun za 1894; 4. morebitni predlogi; 5. volitev predsednika, 9 odbornikov in 5 namestnikov. — Kar ima priti na dnevni red po nasvetu društvenikov, mora se pismeno poslati ali ustmeno sporočiti predsedniku vsaj osem dni pred občnim zborom. — Društveni račun je 14 dni pred občnim zborom pristopen vsem društvenikom. — V Gorici, 21. septembra 1893. Dr. A. Gregorič, predsednik.

Potrjena zaplemba. — Prejeli smo sledečo razsodbo:

Št. 4749 P.

Gospodu Andreju Gabrščeku, izdajatelju in odgovornemu uredniku tukajšnjega tednika „Soča“

v

Gorici.

V imenu Njegovega Veličanstva Cesarja! C. kr. okrajno sodišče v Gorici kot kazensko sodišče v tiskovnih stvareh razpravlja o predlogu tukajšnjega c. kr. državnega pravdnictva z dne 11. septembra 1893. Št. 1749. razsodilo je takó-le:

I. Vsebina članka „Dr. Marani“ objavljene v 37. številki tukajšnjega časopisa „Soča“ (izdaja za Gorico) z dne 7. tek. m. septembra, obsega objektivne znake pregreske sevanja po §. 302. kaz. zak. in §. 24. post. o tisku.

II. Potrjuje se izvršena zaplemba, prepoveduje se nadaljno razširjanje omenjene tiskovine in zavkazuje se vničenje vse zaplenjenih in onih iztisov, ki bi se še zaplenili, ko dobiva razsodba pravno moč.

V Gorici, dne 12. Septembra 1893.

C. kr. dvorni svetovalec

Sbisá

Od C. kr. Okrajno sodnijske

Zigoi.

Paragrafa, po katerih je bila zaplemba potrjena, se glasita:

§. 302. Kdor druge k sovražnostim zoper razne narode (ljudstva raznega rodu), verske ali druge družbe, posamske vrste ali stanove državljsanske družbe ali zoper zakonito priznane skupščine, ali sploh prebivalce države k sovražnim razprijam med sabo nagovarja, spodbada ali zapeljuje skuša, je kriv pregreska, če se ne pokaže, da je to ravnanje kako buje kaznovano dejanje, in naj se obojuje v hud zapor od treh do šestih mesecev.

Trg St. Andraž stoji na levi strani, na neznatnej višini, oddaljen za pol ure od železnice. Prvo, kar zapazi človek na prvi pogled zanimivega v njem, sta dve dvo-stolpni cerkvi in obširno zidovje nekega velikanskega poslopja. To je namreč bivši sedež lavantinskih skofov; zdaj je svojina jezuitov. Tudi jedna teh dveh cerkvij je njihova; ograjena je z zidom. Teško, da bi ne bilo to oboje delo slovenskih rok, toda sedaj se lomi v tej cerkvi krak življenja le nemškimi očicam. Zapustili so lavantinski skofje svojo prestolnico, in z njimi vred jo je zapustila slovenska beseda. Očetje jezuiti imajo baje obširne kmetije in na njih svoje ljudi, ki jim pridujejo več, nego jim je potrebno za živež. Ljudje po okolici govoré, da je v teh zidinah spravljeno dokaj denarja. Število teh redovnikov v samostanu mi ni znano, pač pa, da imajo redovniki svojo pekarno, mesarijo, kovačnico, mlin, itd.; koljejo le lastno živino, da se tržanje že kaj ježe, da od njih ne dobe zaslužka niti denarja. Očetje jezuiti baje drže svoje župljane dokaj strogo, kar je pa tudi potrebno, ker vsi so strašno prijatelji žganja. Noben ples skoro ne mine da bi se ne parali z noži, pa tudi ubijejo česlo katerega. Toda pristudili „snopca“ jim vendar ni mogoče.

(Konec pride.)

§. 24. Kdor kako tiskovino, ne glede na po sodnijski sodbi izrečeno, pravilno razglašeno prepoved, ali kdor vedoč kako zaplenjeno tiskovino dalje razširja ali njeno vsebino po tisku objavi, zakrivi se pregreška ter je kaznovati z globo 50 do 500 goldinarjev, pri ponovljeni osodbi pa vrhu tega z zaporom od enega tedna do enega meseca.

Rinovamento od srede priobčil je poslanico Alfreda grofa Coroninija „Svojiim volilcem“ v slovenskem izvirniku in v italijanskem prevodu.

Slogin zavodl so se letoš razširili in obsegajo 5 šolskih razredov in 2 otroška vrta, v katerih poučujejo 1 učitelj-voditelj, štiri učiteljice in 2 vrtnarici. — V 5 razredov se je upisalo doslej 290 otrok, v otroška vrta pa po 40. Ni dvoma, da število otrok se zlatno poskoči, ker se otroci se vsak dan oglašajo. Opozarjamo pa starše, da je zdaj pač že zadnji čas, da vpisejo svoje otroke v šolo, ker pozneje delajo šolskemu pouku mnogo sitnosti, svojim otrokom pa nepotrebne težave. — Rodoljube v mestu prošino se enkrat, naj pazijo na to, ali so vsi njihovi znanci upisali otroke v slovenske šole. Ako se to ni zgodilo, napnejo naj vse svoje moči, da popravijo greh proti svojej narodnosti!

O solkanskem napadu vlada se vedno popolna tema, dasi strogi gospod Musina že od 7. avgusta marljivo zasleduje „napadovalec“ v Solkanu, kjer jih ni. Te dni je zaslišal baje že zadnje Solkance, vse pod prisego; ako bi bilo kaj v Solkanu, bilo bi gotovo že prišlo na dan A nič, nič! To je strasna smola! In koliko truda je stala! Vsa marljivost in neutrudnost bila je zastonj! — Zdaj je na prostem zadnji Solkanec, o katerem je dokazano, da si je ranil prst v Lenassijevi žagi. In toliko časa je moral sedeti v preiskovalnem zaporu po ukazu g. Musine!

In krivecy niso našli! Kakó tudi, kojih — ni?! Čudeži se ne godijo, kajli? Goricani so bili stírje, sami hrustli; „napadovalec“ so pa le trije, kakor pravijo Goricani. Kakó je to, da stírje Goricani niso naredili najmanjšega znamenja trem „napadovalecom“, vsled česar bi se mogli najti sledovi za „hudobneži“? Pojte no, saj nismo bebeli!

V Solkanu so v nedeljo po noči neznaní tatovi skusali krasiti pri Lenassiju in pri Marussini, Lenassiju so odnesli puško, iz Marussine kuhinje so pa utekli, še predno so kaj dobili, ker so začutili hlapeca, ki je že nastal. — Goriski „Corriere“ je porabil tudi to priliko, da je udaril po Solkancih, češ, tamkaj se nahajajo lopovi vseli sedem vrst. „Corriere“ naj le hujša dalje, saj kar kdo seje, to žanje; „Corriere“ seje veter, a zel bo vihar.

Poštni pečati se polagoma čistijo. Za Sv. Lucijo, Kobaridom, Smarjani itd. prišel je zadnje dni na vrsto poštni urad v Cesti-Sv. Križ. Tamošnje županstvo je naredilo pred dvema meseci prošajo in eva, uspeh je že tu. Novi pečat nosi napis: Heil Kreuz-Sv. Križ-Cesta. — To je jasan dokaz, da hdecih je pravica. Kdor se oglasi in zahteva, ta dobi, drugi pa ne.

Iz Čepovana. (Lopovski ropi.) — V eni sami noči od 1. na 18. t. m. vlonili so neznaní lopovi v tri tukajšnje stacune. Ker je bila tema in je deževalo liki nalivu, so predzreži imeli čas, da so pra: varno in neopaženi jako vtrjeno železje izrili iz oken z močnimi drogi. — Pobrli so iz vseh treh stacun samo denarske truzice z denarjem vred, vsega skupaj okoli 63 gold. vse drugo so pa pustili lepo na miru, čeprav so vse tri stacune bogato obložene z jedilnim in drugim raznovrstnim blagom.

Sodijo, da lopovi so domaćini, kateri so se hoteli za bližnjo prihodnost založiti edino s evenkom, kakor da bi njim baš v bližnji prihodnosti drugega ne trebalo. Tukajšnja žandarmerija lopove pridno zalezuje: dal Bog, pa bi prave iztaknila!

Iz Šempasa. — Šempaska mlaka se giblje. Dne 9. t. m. je spodjeda zemljo na polju pod vasjo. Napravila se je okrogla jama 3 m. široka in okoli 10 m. globoka. Od tu niže je pečenje razkano in v nevidnej globočini vrvrá močan slap. Morda bo kdaj napajal Gorico. Pozornost merodajnih gospodov je vzbujena.*

Šolske vesti. — Dvorazrednici v Št. Andrežu in Mirnu bile sta z novim letom razširjene v trirazrednici, enorazrednica v Kalu pa je postala dvorazrednica. — Odlikovani nadučitelj v Vrtojbi g. Andrej Dra-

šek sel je v stalni pokoj. — Učiteljica v Črnicah g.ena Olga Fabiani se je učiteljsstvu odpovedala. — Učitelj v Avčah g. Jos. Balič imenovan je učiteljem na c. kr. pripravnici na Proseku.

V goriskem okraju nastale so z novim šolskim letom sledeče premembe pri učiteljskem osebju: Učitelj v Playih g. Fr. Bajt postal je nadučitelj v Ajdovščini. — Začasni učitelj v Kojškem g. Alaj. Lasič bil je tamkaj stalno nastavljen. — Učitelja gg. Blaž Sedevečič na Vogorskem in Jožef Kuntih v Batah bila sta pomaknjena v H. plačno vrsto. — Začasni učitelj v Vedrijanu g. Jos. Vittori bil je stalno nameščen. — Začasna podučiteljica v Ribembergu g.ena Ida Vergna imenovana je bila za začasno učiteljico v Kamenjah. — Na enak način sta prišle g.eni Elizabeta Krsnič iz Renč v Opatjeselo in Marija Komac iz Kamenj v Kojško. — Okrajni podučitelj g. Franc Kolnig prišel je kot začasni učitelj v Plave. — Od izprasanih učiteljskih kandidatov postali so podučitelji gg. Rudolf Vižintin v Grgarju, Alojzij Traupuš v Ribembergu, Jožef Bitežnik v Kalu. — Gosp. Frančišek Srebrnič imenovan je okrajnim podučiteljem; zdaj službuje v Dornbergu. — Od izprasanih učiteljskih kandidatinj postale so podučiteljice g.ene Alojzija Gulin v Mirnu, Irma Klavžar v Št. Andrežu in Ernesta Schamp v Renčah.

Šmarje, 19. septembra. — Približala se je vesela trgatve, koja nam letos obeta mnogo dobre kapljice. Dobri Bog nas je obvaroval pred vremenskim nezgodami in trgatve pojde hitro od rok. Že sedaj so nas obiskali sosedni Kranjci ter odpeljali nekaj voz „šladkega“. Naše slavno starešinstvo je v svojej seji dne 17. t. m. določilo začetek trgatve na 25. t. m. Pri istej seji je občinski odbornik Janez Vrtovec predlagal sledeče, kar je starešinstvo enoglasno potrdilo: Oni vino-rejci, ki imajo namen napraviti umetno vino „petijot“ za svojo rabo, morajo to naznaniti županstvu. Ako pa kdo v občini napravi petijot, ne da bi županstvu naznanil in bi se to zvedelo, postopalo se bode proti njemu po kazenski poti. Kdor napravi petijot, priškribeti si mora pri županstvu dotični dokaz, da bodo kupci vedeli in se znali raynati. — Županstvo bode seveda moralo posode z umetnim vinom napolnjene zaznamovati z županskim pečatom.

Pri nas bodo dne 20 t. m. tudi občinske volitve, koje se bodo gotovo mirno vršile.

Z Livka nad Kobaridom, 19. sept. — Pri nas vršile so se 31. avgusta volitve novega starešinstva popolnoma mirnim potom. Volilcev je prišlo okoli 60, ki so se prav vzgledno obnašali. Izvoljenih je bilo 5 starash iz prejšnje triletne dobe, a sedem novih. Ker ni bilo nikakega utoka, vršila se je volitev novega župana že 16. sept. in pri tej priliki pokazali so novi in stari starashni svoje neomejeno zaupanje dosedanjemu g. županu Ivanu Medvežu s tem, da so ga enoglasno volili, kar se v današnjih časih malokje zgodi. Le naprej po pravi poti, gospod župan, in ni se vam treba bati nasprotnikov, ki nimajo pravice govoriti na merodajnem mestu, ker niso ne davkoplačevalci, še manj pa občinarji. —

Lansko pomlad začeli so zidati novo šolsko hišo na Livku. Te dni bode hiša dokončana in kakor se vidi, bode tudi svojemu namenu popolnoma zadostovala.

V kratkem dobimo tudi novega gosp. učitelja in ob enem voditelja cerkvenega petja. Mi novega gosp. učitelja tudi kot voditelja cerkvenega petja prav željno pričakujemo, ker je prav danes dosedanji zanesljivi cerkveni pevec Miha Šekli (Navli) kot 86 letni in ob enem najstarejši mož tukajšnje občine mirno v Gospodu zaspal. Mir njegovej duši!

Novoizvoljeni starashine dali so za „Stogine“ zavode v Gorici vsak po eno krono. Hvala jim.

Naliv in povodenj. — V sredo nastal je v nekaterih krajih strašen naliv in vsled tega velika povodenj. V zahodnih Brdih trajal je poldrugo uro; polok Reka je izstopil in preplaval polja in travnike. Škoda velika. — Isti dan ponoči je hudournik na erarski cesti v Rodežu pri Kanalu skoro odnesel voznika s konji in vozom vred; ustalvil je vse v Gorico gredeče ljudi. Le ljudem iz Rodeža se je zahvaliti, da ni prišlo do groznih nesreč.

Časnikarska race. — Zadnje dni krožila je po avstrijskih in drugih časopisih novica iz zagrebških „Narodnih Novin“ o spremembi v tržaški rumeni hiši, kateri mi

pa prav nič ne verujemo, ker smo prepričani, da merodajni krogi dunajski ne poznajo naših primorskih odnošajev. Kar je črno, slika se jim kot belo in narobe, zato pa tudi — gre pri nas vse narobe. Omenjena časnikarska race se glasi:

„Dunajska vlada ukazala je strogo preiskavo zaradi italijanskih izgedov proti Hrvatom na Krku, kakor tudi strogo kaznovanje uzročiteljev, ako se dobé. Namestništvo poslalo je na Krk tajnika in brez dvoma bo preložen tamošnji okrajni glavlar. Namestništvo je doslej gledalo ta slučaj s prekrizanimi rokama, dasi mu je bilo znano, da glavlarstvo one zadeve ni prav opisalo. Pri-poveduje se z gotovostjo, da — namestnik Rinaldini zapusti svoje mesto, katero dobi neki višji nemški uradnik na Tirolskem. Dunajski vladi prihajale so goste tožbe, da se vede neprijazno nasproti Slovanom in da podpira Lahe, katerih pa vkljub temu ni mogel pridobiti in zadovoljiti. Posebno pa se mu steje v zlo, da je pri zadnjih volitvah v Trstu zmaga-gala skrajna laska stranka, če tudi se je vse drugače slikalo mišljenje tamošnjih volilcev.“

Tako se doslovno glasi vest, katero so kot važno novost ponatiskovali vsi listi drug za drugim. Kakor rečeno, mi smo črnogledci in neverni Tomazi; dokler ne bomo videli, ne bomo verovali.

„Slovanska knjižnica“ izide prihodnji teden. Prvi snopič bo obsegal krasno povest iz češke zgodovine „Ratmir“. Snopič bo obsegal 5 tisk. pol. Prodajal se bo posamič po 12 kr. — Prvi snopič razposljemo na o-gled raznim bolj znanim rodoljubom na Slo-venskem. Kdor ne bi maral naročiti se, pridobí naj bi pa koga drugega, ki se naroči in prevzame doposlani snopič. Prevemu snopiču bo priložena pola za nabiranje naročnikov. Iz doposlanega snopiča bo razvidno, da naše podjetje zasluži vsestranske podpore, brez katere ne bi se moglo vzdržati.

Književnost. — Podjetni tiskar g. Dragotin Hribar v Celju izdal je že zopet prav keristo knjigo za naše ljudstvo. Imenuje se „Trina us“; spisal pa jo je g. Ivan Bele, učitelj na vinarski šoli v Mariboru. Knjiga je vredna najpoplejšega priporočila. V herilo je vtisnjenih več liehli podob. Cena 40 kr. je takó nizka, da si jo lahko omisli vsak vinogradnik. Zdad, ko se je gro-zovita sovražnica vinske trte že vdomečila na Slovenskem, moral bi imeti to knjigo vsakdo, ki se peča z vinarstvom.

— Wolfovega slovarja izšel je še šesti sešitek, ki obsega na petih velikih tiskovnih polah bogat besedni zaklad od besede „klalen“ do „kruh“. — Vsak sešitec stane samó 50 kr.

Tržaške novice. — „Edinost“ bila je v soboto zaplenjena zaradi dveh član-kov.

— „Stalibimento tecnico“, od-povedal je dečo 300 delavcem. Takó je! Avstrijske ladjedelnice nimajo dela, avstrijska vlada pa v iznemestvu naroča ladje in par-nike za vojsko.

— Kavi je začela cena rasti; temu je uzrok ustaja v Braziliji, v poglavitni kavini domovini.

— Italijanski živelj napreduje po tržaški okolici, ki je močno odvisna od mesta. Upliv mesta na okolico je velik; vrhu tega imá magistrat v rokah šolstvo, vso upravo in — kar je še glavno — pobiranje davkov. Pri vas v Gorici ste v vse drugačnih razmerah, kajti pri vas nima magistrat nika-ke oblasti v okolici, ki je nasprotno v vseh ozirih v narodnih rokah. Pri vas mesto nima skoro nikakega vpliva na okolico, pač pa na-robe okolica in dežela sploh upliva na mesto, kjer množi in krepi narodni živelj. Zató se smete nadejati v Gorici boljših časov, mi v Trstu pa — ne vemo, kaj vse nas še čaka. Bog pomagaj!

— V slovensko šolo družbe sv. C. in M. upisalo se je letos veliko več otrok od lani. Evo dokaz, kakó potrebne so sloven-ske šole. Da bi jih imeli v raznih delih me-sta!! (Bog daj! Ured.)

Čitateljem v Trstu. — Naši listi se prodajajo v tobakarnah nasproti velike vojaš-nice (g. Lovrenčič) in v ulici „ponte della Fabra“ (g. Pipan.) Veliko je v Trstu naših ljudi z Goriskega, ki bi radi čitali novice iz naših krajev, a ne vedó, kje se prodajajo naši listi. Prosimó, da vsak naš čitatej bla-govolí opozoriti svoje prijatelje in znance na imenovani tobakarni. Tudi „Slovanska

knjižnica“ se bo tamkaj prodajala po 12 kr. snopič.

Porotno sodišče začelo je danes teden svoje jesensko zasedanje. Predali našega skromnega tednika so premajhni, da bi mogli poročati o zanimivih obravnavač takó, kakor si želimo. Zató naj sledi o vsakem slučaju le po nekoliko vrst.

V petek in soboto je bil postavljen na zatožno klop čitateljem našim znani 16-letni mladček Emil Gingerle z Vitovelj nad Šempasom zaradi uboja, o katerem je „Soča“ poročala o svojem času. Gingerle je bil začel prepír s svojimi tovariši, s katerimi je igral na kroglje, a ne hotel plačati zgubljené igre; mladenič Rijavec je celo precej poškoval na telesu. Oče Rijavec prihití sinu na pomoč, a Gingerle zgrabi za nož in prebode — očeta šestih otročičev, da je kmalu na to umrl.

Za ta nečloveški čin bil je postavljen pred porotnike; sodišču je predsedoval g. Jos. Gorjup; zatožena je zagovarjal dr. Frapport. Porotnikom sta bile stavljoni dve uprašnji; prvo se je glasilo na umor (z namenom koga usmrtiti), drugo na uboj. Prvo uprašnje so porotniki zanikali z 9 glasovi proti 3; drugo pa so potrdili z ena-kim razmerjem glasov. Vsled tega razsodka porotnikov je bil Gingerle obsojen na 5 let težke ječe z enim postom 25. vsakaga me-seca, rodbini pa mora dati 400 glđ. odškodnine.

— V ponedeljek sedel je na zatožni klopi drugi naš znanec, 28-letni Giovanni Viola iz Mirna, a ni mirniski domačin, kar kaže že ime. Uzrok je našim čitateljem znan, saj smo ga na široko opisali v dopisu iz Mirna. Ko je namreč tamošnje „katoliško ro-kodelsko društvo“ priredilo veselico, so ne-kateri mladeniči nagajali in razsajali v go-stilni; ker jih je orožnik Zanelli mirli, potegnil je Viola nož iz žepa in ga prebodel, da so ga zdravniki po večmesčni bolezní ko-maj oteli smrti. — Porotniki so ga soglasno spoznali krivim uboja in sodšče mu je pri-sodilo 4 leta težke ječe z enkratnim samotuhm zaporom na mesec. — Državno pravotnost je podala pritožbo proti preizkemu odmerjenju kazni, a zagovornik je podal pritožbo nišenosti.

— V torek in sredo je pa sedela neka naša znanca na zatožni klopi — Marija udo-va Pirih s Kneže. Zatožena je bila, da je užgala hišo št. 30 na Kneži, zaradi potepa-nja in tatvine. Zagovarjal jo je izbornó g. Jos vitez Tonkli. Zatožena Pirih bila je oproščena prvega zločina, za drugo pa ob-sojena na 7 dnij navadnega zapura.

— Učeraj smo videli na tem za-lostnem prostoru Florjana Rot z Žage zaradi grdega hudodelstva uboja, o katerem smo o svojem času poročali. Obsojen je bil na 6 let trde ječe.

Benška Slovenija. — Strela je u-darila v Matajurju v neki hlev ter ubila jedno letnega bika.

— Ubil se je neki hlapec iz koba-riskega Kota, kakih 35 let star, ki je služil pri Antonu Jorsetu pri Špehonjih. Klátil je orehe pred Robcem onkraj Nediže pri Štu-pici, a k nesreči je padel in je bil kmalu mrtev.

— V Čeplesiških so tudi sezi-dali novo cerkev.

— Letina je srednje dobra. Tudi semá so ljudje pridelali dovolj.

— Nad Gorenjovasjo so dovr-sili zvonik in potegnili vanj nove zvonove.

Popravek. — V zadnji dopis iz Ljub-ljane urinilo se je precej neljubih pomot, izmej katerih naj popravim le glavnejše. V prvem dopisovem predalu, vrsta 29. (od zgo-raj) čitali bi se moralo: „Revni smo, in ker je národ naš neimovit, je sveta dol-žnost“ i. t. d. ne pa „ker se národ ne za-veda“, kar se je ne vém kakó utihotapilo v dopis in kar je očitno protislovje (gl. vrsto 21. zgoraj.) Rima navedenega verza se je mej natiskovanjem tudi zgubila. — V drugem predalu č vrsta (od zgoraj) glasil bi se sta-vek pravilno: Táki mladini koristiti je náloga „Radogaja“, kojega je poklical v življenje dični naš mecen Josip Gorup, in kojega je utrdila i. t. d. Dalje je daroval največji Jugoslovan prevzvišeni vladika Josip Juraj Strossmajer „Radogaju“ 1200, ne pa po stavčevem 200 kron. Dovč.

Ganz seid. bedruckte Fouriards 85 kr. bis fl. 3.63 p. Met. — (ca. 450 versch. Disposit.) — sowie schwarze, weisse und farbige Seidenstoffe von 45 kr. bis fl. 11.65 per Meter — glatt, gestreift, karriert, gemustert, Damaste etc. (ca. 240 versch. Qual. und 2000 versch. Farben, Dessins etc.) porto- und zollfrei. Postkarten 5 kr. Porto nach der Schweiz. **Seiden-Fabrik G. Henneberg** (k. u. k. Hof), Zürich.

Spominjajte se „Sloginih“ učnih zavodov pri raznih prilikah.

Zahvala.

Ajdovski zdravnik velec. g. dr. Hugo Fink zdravil je moja hčer Pavlino, ki je imela nad eno leto hudo očesno bolezen. Gospod doktor „ačel jo je zdraviti z veliko skrbnostjo in neutrudnostjo in njegovo delo je ovenčano z radostnim uspehom: moja hči je že skoro popolnoma zdrava. Ta veseli dogodek v mojej rodbini me vspehuje, da izrekam gospodu doktorju na tem mestu svojo in cele rodbine najsrčnejšo zahvalo in da ga toplo priporočam vsem listim, ki so potrebni zdravniške pomoči.

V Ajdovščini, 20. septembra 1893.

Peter Žigon

Razpis.

Za enorazrednico v Avčah sprejme se koj v službo namestni učitelj z mesečno nagrado 32 gld.

C. k. okrajni šol. svet, v Gorici 21. septembra 1893.

V rabi že 14 let v dvornih konjušnicah in v večjih zasebnih in vojaških hlevih za krepčilo pred večjim delom in po njem, proti podlitvam, izvajanjem, otrplosti kit itd. daje konjem posebno moč za brzo tekanje.

Kvizidna restitucijska tekočina
Dobiva se v lekarnah in drogerijah Avstro-Ogerske GLAVNO SKLADIŠČE **FRANZ JOH. KWIZDA** v in. kr. avst. in kr. samun. dvorni zdravnik, okrajni lekar v Korneuburgu pri Donaju.

Paziti je na gorajsko varstveno znamko in izdelovati izrečno (3)
Kvizidno restitucijsko tekočino.

Dr. Rose životni balzam

je nad 30 let znano, prebavljanje in slast pospešujoče in napenjanja odstranjujoče ter milo raztoplajoče

domače sredstvo.

Velika stekl. 1 gld., mala 50 kr. po pošti 20 kr. več Na vseh delih zavojnice je moja tu dodana, zakonito varovana varstvena znamka. Zaloga skoro v vseh lekarnah Avstro-Ogerske. Tam se tudi dobi:

Praško domače zdravilo

To sredstvo pospešuje prav izborna, kakor svedočijo mnoge skušnje, čiščenje, zrnenje in ločenje ran ter poleg tega tudi blaži bolečine. V skatleah po 35 kr. in 25 kr. Po pošti 6 kr. več Na vseh delih zavojnice je moja tu dodana zakonita varstvena znamka.

Glavna zaioga

B. FRAGNER PRAGA

št. 203. 204, Mala strana, lekarna „pri črnem orlu“ Poštna razpošiljatev vsak dan

Anton Potatzky

v Raštelju št. 7 v Gorici

prodajalnica drobnega in nürnbergškega blaga

na drobno in na debelo.

Jedino

in najcenejše kupovališče.

Posebna zaloga

za kupovalce in razprodajalce na deželi, za krošnjarje in cumjarje.

Največja zaloga

čevljarjskih, krojarskih, pisarskih, popotovalnih in kadilnih potrebščin.

Zimska obuvata.

Vozički in stoli na kolesih za otroke.

Strune za godala.

Posebnost: Semena za zelenjavo in trave. Prosim dobro paziti na naslov:

Na sredi Raštelja št. 7.

Lekarna Trnkóczy-ja

zraven rotovža v Ljubljani

prodaja in vsak dan s prvo pošto razpošilja

Marija-celjske kapljice

za

želodec

zdravno preverjeno in znano zdravilo s čvrstim in krepihim vplivom pri motenem prebavljanju, pri krču v želodcu in zabasanju.

1 steklenica velja 20 kr., pol ducata 1 gld., 1 ducat 2 gld., 5 ducatov samo 8 gld.

Gostilnica!

Via Municipio št. 9
Ang. Bolk

priporoča Slovencem. Toči izvrstna vina in dobro pivo. — Posebno izborna je kuhinja in sprejema po nizki ceni naročila na kosilo in večerjo. — Svoji k kvojim!

Zadnji mesec.

Inomoške

Zadnji mesec.

SREČKE po 50 kr.

Glavni dobitek 50.000 gld.

Srečke po 50 nvč.

priporočajo: A. V. Jona, A. Michelstädter & Comp., O. Fincklerle v GORICI.

V pojasnilo

V zadnjem času se je pomnožilo število tistih, ki pretirajo vrednost svojih izdelkov praženega žita (ječmena, slada, pšenice, itd.), sklicujejo se na moji dve knjigi: „*Takó bi morali živeti*“ in „*Moje zdravjenje z vodo*“ ter imenujeje večkrat moje ime *hoté* dati občinstvu razumeti, da sem jaz priporočil vse take izdelke.

Zategadel izjavljam, da nimam nikake zveze s takimi izdelki razun onih tvrdeke Kathreiner na Dunaju in v Monakovu.

Jaz sam pijem vsak dan to sladno kavo, ki se pije tudi v otroškem vrtu in v bolnici pri nas. Na podlagi teh skušenj morem ga toplo priporočati.

Wörishofen, 21. jan. 1893.

S. Kneipp s. r. katoliški župnik.

„SLOVANSKA KNJIŽNICA“

izhaja vsakih 14 dni, takó da izide na leto 26 snopičev. Naročnina znaša 2 gld. 60 kr. na leto ali le po 10 kr. za vsak snopič, ki bo obsegal 3 do 5 tiskanil pol male osmerke. Posamični snopiči se bodo prodajali po 12 kr.

Od začetka bomo izdajali krajše povesti, ki ne bodo obsegale nad 3 snopiče. Ko podamo v tej „Slovanski knjižnici“ večje število krajših povestij, lotimo se obsežnejših del slovečih slovanskih pisateljev. Nekatera znamenita leposlovna dela, katera čitajo v prevodih že razni neslovanski narodi, se že poslovenjujejo za našo knjižnico.

Poleg prelagalcev iz češčine, poljščine, slovaščine in ruščine pridobili smo sotrudnika, ki bo prelagal tudi iz bolgarščine; naš rojak gosp. profesor A. Bezenšek v Plovdivu pa nam oskrbi izvirnike najboljših bolgarskih povestij ter izposljuje pri pisateljih pravico za prelaganje.

Tudi za prevode iz ruščine oglasilo se je več gospodov, ki so nam obljubili stanovito sodelovanje. — Več slovečih ruskih leposlovnih spisov imajo gospodje že v delu.

Ako nam ostanejo gg. prelagalci zvesti sotrudniki in ako slovensko čitajoče občinstvo v obilnem številu poseže po tej knjižnici, potem se smemo nadejati, da „Slovanska knjižnica“ postane v malo letih bogat zaklad najkrasnejših biserjev iz vseh slovanskih književnostij.

Doslej se je oglasilo že lepo število naročnikov, ki nam vsi zagotavljajo, da bodo naše podjetje širili med svojimi prijatelji in znanci. Vse te rodoljube presrečno zahvaljujemo na tem mestu in jih prosimo, da bi nam nikdar ne odtegnili svoje blagodejne podpore. — Želeti bi bilo, da bi našli obilo posnemovalcev.

Prvi snopič izide gotovo koncem drugega tedna. Naslovno stran glej na desni strani teh vstie. — Priporočevaje to književno podjetje vsem prijateljem slovenske leposlovne književnosti,

bilježi se z vsem spoštovanjem

„Goriška tiskarna“ A. Gabršček.

Železnato vino

pripravlja G. Piccoli, lekar v Ljubljani.

V tem vinu je raztopljeno železo tako, da je more prebavljati tudi najslabši želodec, radi česar je rabijo z najboljšim uspehom osebe z nezadostno krvjo, kakor tudi take, ki so oslabele vsled bolezni.

Ne more se zatorej zadostno priporočati materam, katerim je mnogo do zdravja svoje dece. Bledi, mršavi otroci, in

sploh taki, kateri izgledajo bolehalno, so vsled nezadostne svoje krvi vedno bolj podvrženi otroškim boleznim ter tudi lažje na-tih poginejo ali pa jih zmoteje mnogo težavnejše nego zdravi in krepki.

Vsled rabe tega vina okrepi želodec; množi se tek, prebavljanje je lažje, množi se v našo hrano tolikanj potrebna kri ter vdobi se sveža barva, koja znači zdrave — tena steklenici for. 1. — Večje steklenice £ 1.50. Zunanje naročbe izvršuje se točno proti postnem povzetju.

Kdor hoče pripravljati dobro kavo, kupi naj si

Ölzo-ovo kavo

Ölzo-ova kava je najboljša kavino pri-mesilo. Ölzo-va kava nima vsebi hrusk, ne repe, ne sirupa. — Prodaja se v vseh prodajalnicah jestvin

JOS. KRAVAGNA

veletržec z vinom in žganjami v Ptuj (Pettau) na Štajerskem

prodaja:
pravi slivovec iz leta 1892. po 42 gld. hektl.
staršega 53
pravi tropinovec iz leta 1892 38
staršega 41
pravi brinjevec 58
vino (lastni pridelek) 18
Dalje ima bogato zalogo vina na izbiro, cenejše in dražje, a tudi buteljke raznih vrst.

Šolske knjige.

za gimnazijo, realko, za žensko učiteljske in za vse druge sole v Gorici in na deželi, kakor tudi vse šolske potrebščine, ilustrirani in modni časopisi dobivajo se v knjarni:

Josip Pallieh na Travniku v Gorici.

HIŠA v Tolminu se prod.

Ker ne stanujem v Tolminu, prodam po ČUDOVITI NIZKI CENI svojo hišo, obstoječo iz dveh stanovanj. Hiša ima tudi nekoliko vrta in prostore za živino rediti; je torej pripravna za majhno kmetijo. Prodajo se z hišo vred tudi dve njivi, senožet in gozd. Ako bi pa kdo hotel kupiti samo hišo, se tudi prod. Natančnejša pojasnila daje lastnik FRAN PITAMIC v Ajdovščini.

Vozni listi in tovarni listi v Ameriko.

Kraljevski belgijski poštni parobrob „Red Stearn Linie“ iz Antverpena direktno v

New Jork & Philadelfijo

koncesijonovana črta, od c. kr. avstrijske vlade. Na uprašetja odgovarja točno: koncesijonovan zastop

„Red Star Linie“

na DUNAJU, IV Weyringergasse 17 ali pri

JOSIP-U STRASSERJ-U

Statbureau & commercieeller Correspondent der k. k. Staatsbahnen in Innsbruck

Snopič I.

Leto 1893.

Slovanska knihovna. СЛОВАНСКА Библиотека.

SLOVANSKA

KNJIŽNICA.

Urejuje in izdaja

Andr. Gabršček.

Ratmir

Povest iz češke zgodovine.

Spisal Jan Václav

Poslovenil Petrovič

Tiska in zaloga „Goriška tiskarna“ A. Gabršček v Gorici, Gospoška ulica št. 9.